

Tri takmičenja u jednom danu

Jedan od pionira »Romanije« je Borislav – Borko Tišanović koji je na Palama počeo voziti skije odmah poslije oslobođenja. Borko je bio odličan smučar, kasnije godinama jedan od najaktivnijih članova uprave Kluba. O tim smučarskim godinama na Palama, Borko Tišanović priča:

– Godine 1955. u upravi »Romanije« bili su: Perica Ilić, Veljko Cvjetković, Momčilo Lučić, Petar Česnik i ja. U to vrijeme počeli smo organizovati takmičenja na Koranu (u trčanju i alpskim disciplinama). Naši smučari već su počeli da učestvuju na republičkim, sreskim i seoskim prvenstvima. Nagrade za učešće smo dobi-

jali; to su bile, uglavnom, diplome, knjige, skije... Na republičkom takmičenju koje je održano 1956. godine u Sarajevu – uz današnju Ulicu Đure Đakovića, pa preko Kobilje glave. Nastupio sam u seniorskoj konkurenciji i osvojio peto mjesto. Među juniorima nastupila su braća Kosta i Milorad Vladičić.

Svake godine do 1959. Borko Tišanović je nastupao na brojnim takmičenjima za »Romaniju.« Na tim takmičenjima postizao je zapažene rezultate.

– Mislim da je to bilo u sezoni 1956/57. kada sam se takmičio na sreskom seoskom prvenstvu: prije podne osvojio sam drugo mjesto u trčanju, a odmah iza toga na istim skijama vozio veleslalom i bio treći. Nakon veleslaloma učestvovao sam u skokovima i bio prvi!

Poslije prestanka aktivnog bavljenja skijanjem, godine 1961. na Planici završio je kurs za sudiju (smučarski skokovi). Nakon nekoliko godina rada unaprijeđen je u saveznog sudiju. I danas je ljubitelj skijanja i prijatelj »Romanije« i uvijek je spreman da pomogne Klubu u kome je doživio mnogo sportskih radosti.

Legenda živi...

Zapazili smo ga pred jedno takmičenje na Koranu, s drugovima je pripremao stazu za republičko takmičenje u klasičnim disciplinama. Neću govoriti o tome kako je proteklo takmičenje, ko je bio organizator, ko pobjednik u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji i o drugim detaljima. O tome je bilo govora u sredstvima informisanja.

Govoriću o dugogodišnjem članu Smučarskog kluba »Romanija« Kostadinu Vladičiću. Visok, koščat, plave kose, sjetnog pogleda, smučarstvom se počeo baviti u svojoj devetoj godini kada je postao i aktivan takmičar. Još ranije je zavolio bijele staze, ali to su bili dječjački trenuci, vrijeme učenja pravila ponašanja na bijeloj stazi, na daskama koje nisu ličile na današnje skije.

Tokom bogate karijere učestvovao je na brojnim republičkim i saveznim takmičenjima, prošao je sve poznate skijaške centre u našoj zemlji, naravno, kao član svog kluba i reprezentacije Bosne i Hercegovine.

Uvijek je isticao da mu je najdraži trofej plasman »Romanije« na prvo mjesto u Bosni i Hercegovini 1968. godine. Naravno, velika je i Kostadinova zasluga što je Smučarski klub »Romanija« imao tako bogatu istoriju. Njemu nikada nije bilo teško da radi s mladim takmičarima, da im pomogne i prenese bogato znanje i iskustvo. Po završetku karijere bio je trener i amaterski pomagao mladim skijašima.

Kostadin Vladičić na trci

Dva rivala, dva prijatelja: Safet Jazić i Kostadin Vladičić

Kao takmičar bio je pravi specijalista da pripremi skije. On je uvijek prvo pomagao drugovima. Pripremao je njihove skije, a tek onda bi pred sami početak trke namazao svoje skije. Bio je veliki drug i najomiljeniji među takmičarima.

Bilo bi potrebno mnogo prostora da se zabilježe svi rezultati

koje je tokom godina na skijama postizao Kostadin Vladičić. Cio život proveo je na skijama, takmičio se do svoje pete decenije života. Tragična smrt odnijela je ovog istinskog asa, ostala su sjećanja na njegove trke i pobjede na kojima je Kostadin – Kočo Vladičić dobijao aplauz.

Stipendija za pobjedu!

Dva brata Vladičića – Kostadin (stariji) i Milorad dali su poseban pečat paljanskom smučanju. Milorad je bio donekle u »sjenci« Kostadina što se trčanja tiče, ali ako se uzme njegov ukupni sportski opus onda se može reći da je riječ o izuzetnom sportisti i sportskom radniku.

Na skije je stao pedesetih godina kao pionir; bio je »alpinac«, pobijedio je u konkurenciji najmlađih u smuku, da bi ubrzo prešao u drugu disciplinu – postao je trkač!

– Lijepi su to bili dani bezbrižnog djetinjstva; odlazili smo na Jahorinu s Pala pješke da bismo se takmičili i pobjeđivali – sjeća se Milorad Vladičić.

Svoju prvu pobjedu u skijaškom trčanju imao je kao petnaes-

togodišnjak na prvenstvu BiH koje je održano na Kobiljoj Glavi kod Sarajeva. Ubrzo je postao omladinski reprezentativac Bosne i Hercegovine.

– Nije bila – pričao mi je Milorad – važna razlika u godinama. Važnije od toga bilo je kako ko vozi!

Od brojnih trka i pobjeda, on nikada ne propušta da istakne pobjedu na prvom prvenstvu šumara skijaša koje je održano na Jahorini 1961. godine.

– Tada sam pobijedio Slovenca Viktora Brezovška, koji je godinu dana ranije učestvovao na Zimskoj olimpijadi! Kao pobjednik dobio sam stipendiju (prethodno sam završio zanat) za treći razred šumarske škole.

Godine 1963. učestvovao je sa reprezentacijom Bosne i Hercegovine na »Mavrovskom memorijalu« u Makedoniji. Reprezentacija BiH osvojila je treće mjesto iza Slovenije i Hrvatske. O danima drugovanja sa skijama i takmičenjima Milorad kazuje:

– Krasilo nas je veliko drugarstvo, jedan drugom smo posuđivali skije, po cijelu noć bismo sjedili i pričali o trci koja dolazi ili koja je prošla! Živjeli smo za te trke! Moj brat Kočo – na primjer – bio je najbolji majstor da pripremi skije za trku; on bi uvijek pripremio skije kolegama pa tek na kraju svoje!

Treninzi u to vrijeme bili su posebna priča. Treniralo se samo zimi, često po mjesecini!

– Godišnje smo imali po pet trka u prosjeku. Nije se treniralo van sezone, po čitavu noć smo

Milorad Vladičić na startu trke

znali da vozimo po mjesecini i tako smo dočekivali zoru. Skupljali smo svoje pare da odemo na takmičenje i uvijek bili zadovoljni. Milorad Vladičić pobjeđivao je na prvenstvima Bosne i Hercegovine u svim konkurencijama, pobjeđivao je na »Vlašićkom kupu«, »Čičinom memorijalu«... Skijanjem se kao takmičar bavio do 1969. godine kada je postao sekretar Kluba. Tu funkciju obavljao je do 1976. godine.

– Želio sam da pomognem takmičarima, imali smo tada podosta problema i poteškoća naročito oko nabavke opreme, nedostatka novca. Uvijek nam je pomagalo šumarstvo Pala, pomagali su nam privatnici i imućniji ljudi. Tako je

na primjer mesar Rade Dimić jednom donio novčani prilog da pomogne skijašima – kazuje Milorad.

Dok je amaterski obavljao funkciju sekretara, predsjednik kluba bio je Tomo Terzić. Saradivali su primjerno i borili se za klub maksimalno.

– Zdravko Mičević bio je jedan od najomiljenijih predsjednika koje je »Romanija« imala. Takmičari su ga naročito voljeli i cijenili, on je znao lijepom pažnjom da uzvрати. Tako se događalo da pješke Zdravko dođe iz Sarajeva na Igman, donese ranac čokolade i podijeli je takmičarima, članovima »Romanije«.

Poslije prestanka sa takmičenjima, Milorad je ostao aktivan u skijanju: postao je savezni skijaški sudija, zamjenik je šefa sudija za biatlon i trčanje za Olimpijske igre u Sarajevu. Predsjednik je Komisije za biatlon i trčanje u »Romaniji«.

Kao skijaš bavio se i fudbalom, igrao je na mjestu desnog krila u »Romaniji«; bio je talentovan atletičar, obarao rekorde Bosne i Hercegovine na 800 i 1500 metara i bio jugoslovenska atletska perspektiva. Njegova supruga Grozda Matović bila je aktivna takmičarka u »Romaniji« i prvakinja Bosne i Hercegovine. Porodica Vladičić bila je i ostala sportska!

Dva sporta – dvije ljubavi

Smučarski klub »Romanija« imao je nekoliko izvanrednih generacija koje su postizale odlične rezultate. Jedna od tih generacija bila je sastavljena od asova: Pera Jankovića, Vljaka Petrovića, Branka Čečara, Slaviše Vukovića i Miroslava Zuberu. U vremenu od 1957. postizali su rezultate koji su klub dizali u vrh bosanskohercegovačkog smučanja. Jedan od svestranijih bio je Miroslav Zuber; njegova karijera na smučkama nije bila duga, prestao je aktivno da se takmiči 1962. godine. Dok je bio smučar, bavio se i fudbalom, rano se oženio pa je kao porodičan čovjek morao da smanji obaveze u sportu.

– To je i razlog – pričao mi je Miroslav Zuber – što sam rano prestao da se takmičim u smučanju. Između smučanja i fudbala odlučio sam da nastavim s igranjem fudbala. Razlog je bio u tome što fudbalska sezona traje duže. Ipak, smučanju nisam definitivno tada rekao zbogom, vozio sam iz hobija, a eto kasnije se aktivirao kao trener smučara mlađeg uzrasta.

Od trka, Miroslav Zuber sjeća se jedne štafetne u kojoj »Romanija« – nije pobijedila. Bio je to prvi »Čičin memorijal«.

– U štafeti »Romanije« nastupili su Pero Janković, Branko Čečar i ja; za Sarajevski smučarski klub vozili su Miroslav Lučić, Slobodan Ždrale i Katica Šporer! Poseban pečat toj trci dala je baš Katica Šporer, djevojka koja je nastupila u muškoj ekipi i koja je izvanredno vozila. Inače, »Romanija« je na ovoj trci zauzela drugo mjesto.

Poslije sedam godina »pauze«, smučanju se vratio 1979. godine, ali kao trener. Šta je Zuberu motivisalo da se bavi tim poslom?

– Bio sam trener fudbalera »Romanije« 1978. godine, onda me Branko Čečar povukao među smučare. Postao sam trener mlađih u Smučarskom klubu »Romanija«.

– Lijepo je vježbati djecu i radovati se njihovim uspjesima. Iz moje »škole« izašli su Nešo Ilić, koji je bio prvak Jugoslavije u konkurenciji biatlonaca, mlađih juniora; Momo Skokić bio je u konkurenciji starijih pionira u trčanju prvak Bosne i Hercegovine.

Trener Zuber sa pionirima »Romanije«

ne. Goran Mumović, je takođe, kao pionir i junior postizao dobre rezultate. Iz sljedeće generacije mladih smučara izdvojio bih Sretenku Golić, Suzanu Jugović, Velibora Vujičića, Aleksandra Šarca, Iliju Lučića... Ovi mladi su perspektiva smučanja na Palama.

- Koji je uslov da neko postane član pionirske ekipe »Romanije«?

- Mi vršimo selekciju, uglavnom u Osnovnoj školi »Dan mladosti« na Palama. Da bi neko postao član naše pionirske ekipe potrebno je da voli smučanje i da bude dobar đak. U našoj ekipi nema takmičara sa slabim ocjenama.

- Kakva je baza smučanja na Palama?

- Uz bolju materijalnu bazu imali bismo širi izbor perspektivnih pionira i pionirki. Broj kandidata posljednjih godina stagnira. Znači, potrebno je popraviti uslove, školovati vlastiti stručni kadar. Mislim da je perspektiva »Romanije« dobra.

Miroslav Zuber ima i svoj porodični smučarski podmladak. To su sinovi Dragan (rođen 1963.) i Dane (rođen 1974.). Dragan je već bio drugi na državnom prvenstvu i biatlonu, a Dane u konkurenciji pionira (mladih) postiže zapažene rezultate.

Ženska juniorska ekipa sa trenerom Milanom Goretom

Otpisani zablistao

Među dječacima koji su na Palama 1978. započinjali prve sportske korake – kao smučari – nalazio i Zoran Ćosić. I tek što je ozbiljnije najavio svoj talenat, morao je godinu dana da »zaboravi« na sport. Šta se dogodilo? Godine 1980. neočekivano se razbolio, opaka žutica prijetila je da zauvijek dječaka odvoji od sporta. Gotovo da niko nije vjerovao da će Zoran Ćosić postati jedan od najvećih asova koje je »Romanija« imala. To se dogodilo!

Upornost i volja uvijek su krasili ovog mladića. Nije se predavao ni u vrijeme bolesti; vjerovao je da će savladati bolest i da će nadoknaditi sve treninge i takmičenja koja je propustio te 1980. godine. I bilo je tako: mladi Ćosić postao je reprezentativac i olimpijski kandidat!

– Moja porodica – priča Ćosić – nije sportska! Tek sam ja »probio« led i započeo jednu lijepu tradiciju: i sestra Zorica je pošla mojim putem, takmiči se u konkurenciji pionirki i talentovana je. Vjerujem da će i ona postati reprezentativka i da će doprinostiti uspjesima »Romanije«.

Od početka bavljenja smučanjem Ćosić je u tandemu sa klupskim drugom Lopatićem. U početku je zbog bolesti zaostajao u rezultatima za Tomom, ali je sada veliki rival svome kolegi. Oni su i nerazdvojni drugovi, provode mnogo vremena zajedno. O tome Ćosić govori:

– Sa Lopatićem provodim više vremena nego sa svojim roditeljima i sestrom; svakodnevno smo zajedno na treninzima, odlazimo zajedno na takmičenjima, posljednje tri godine spavamo kao klupski i reprezentativni drugovi u istoj sobi. Tomo je moj najbolji drug, mislim da naše rivalstvo uslovljava da postizemo dobre rezultate.

– Zajedno trenirate, često i dva puta dnevno! Kako sve to izdržavate?

– Treninzi su naporni, znate: kod smučara je takmičarska sezona mnogo kraća od vantakmičarske. Zato je teško održati motivaciju, nije lako svakodnevno trčati kilometre. Tako se desi da godišnje na treninzima pretrčimo hiljade kilometara, sve zbog jedne ili dvije trke! Pa ako se ne postigne uspjeh na takmičenju, onda sve ispočetka.

– Da li si nekad pomišljao da odustaneš?

- Nisam! Čak ni kada su mi govorili da sam izgubljen za sport! U životu i sportu uspijeva-ju hrabri i uporni, rad i samo rad je moja deviza. Sve što sam postigao, postigao sam uglavnom radom.

Godina 1983. za Čosića je bila veoma uspješna. Postigao je izvanredne rezultate o kojima pri-ča:

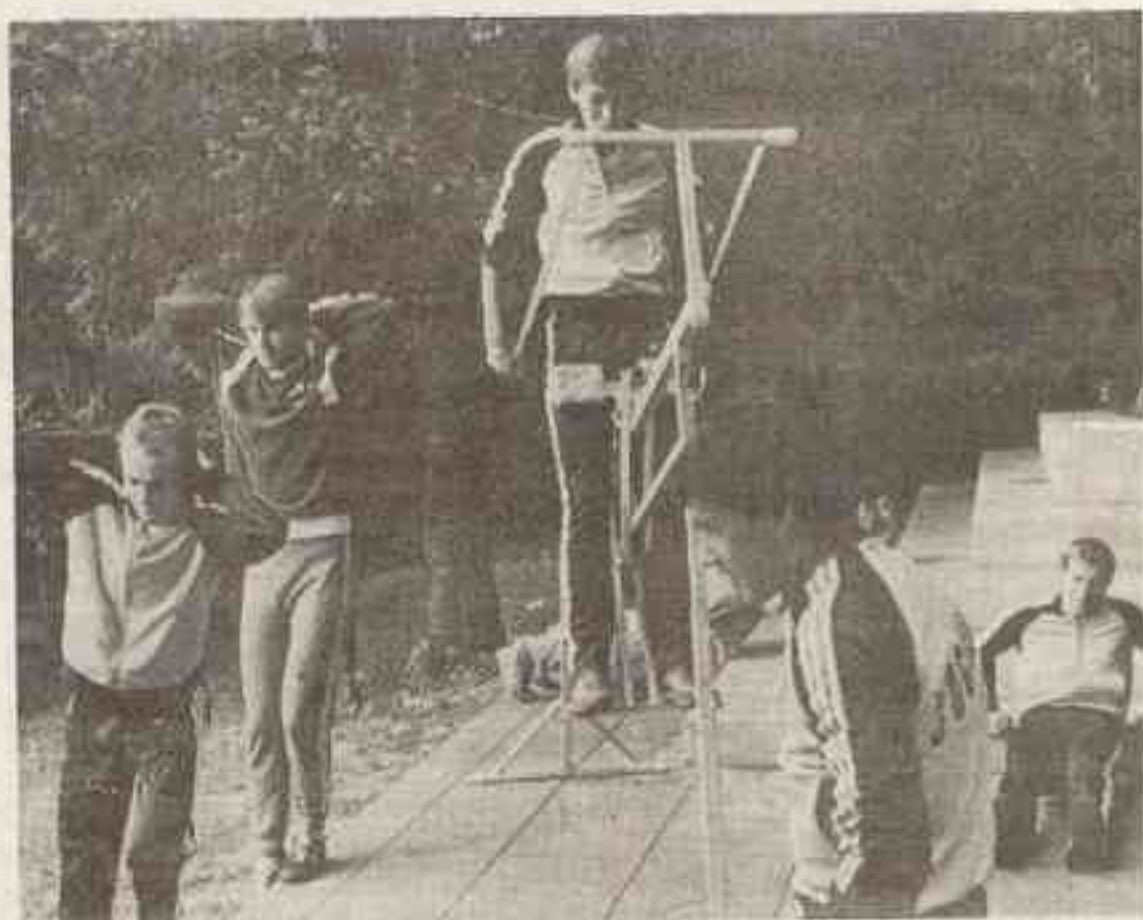
- Najdraža mi je pobjeda na prvenstvu Slovenije! Pozvali su me da nastupim na ovom takmi-čenju koje je održano u Dolu kod Ljubljane. Pobijedio sam u biatlonu na 10 i 15 kilometara. U disciplini 10 kilometara imao sam najbolji rezultat i u juniorskoj i u seniorskoj konkurenciji. Godine 1983. bio sam prvi na juniorskom prvenstvu Jugoslavije u disciplini 10 kilometara, a drugi na 15 kilometara u biatlonu.

I 1982. Čosić je imao dobre rezultate: bio je drugi u biatlonu na

15, a treći na 10 kilometara. Bilo je to u konkurenciji najboljih jugoslovenskih juniora. Zoran Čosić je sa Tomislavom Lopatićem stalni član reprezentacije »Romnije« koja pobjeđuje u štafeti.

- Moje specijlanosti su 10 i 15 kilometara u biatlonu. Više mi odgovara - kaže Čosić - 15 kilometara, jer odlično gađam. Najbolji sam strijelac u reprezentaciji. Mislim da je moja šansa na Olimpijadi u Sarajevu disciplina - 20 kilometara biatlon.

Zoran Čosić rođen je 3. decembra 1963. na Palama gdje je započeo sportsku karijeru i doživio afirmaciju. Tu je završio gimnaziju, poslije Olimpijade odlazi u vojsku, a po povratku iz JNA nastaviće školovanje na fakultetu. Ovaj vrijedni mladić želi da uz uspjehe u smučanju postigne uspjeh i na studijama.

Olimpijska reprezentacije u biatlonu na treningu

Dječak je pobijedio...

Smučarski klub »Romanija« dao je niz asova među kojima su i Ajdin Pašović (prvi olimpijac koji je ponikao na Palama), Tomislav Lopatić i Zoran Čosić – kandidati za Olimpijske igre u Sarajevu. Nasljednik ovih asova je petnaestogodišnji dječak Nenad Ilić koji se već upisao u listu jugoslovenskih prvaka. Pobijedio je 1983. u konkurenciji pionira, u disciplini biatlon. Takmičenje je održano u Sloveniji – Hoče kod Maribora. To je prva velika pobjeda mladog Ilića i do sada njemu najdraža.

– Oduvijek sam želio da postanem biatlonac. Kao pionir počinjao sam u trčanju. Na Palama je trčanje glavna disciplina i ima najdužu tradiciju pa su i mene u početku svrstali u trkače – govori Nenad Ilić. U početku sam među

trkačima postizao zapažene rezultate.

Ko je zaslužan za tvoj brzi uspon u smučanju?

– Trener Zuber me je učio prvim koracima u smučanju i on je zaslužan što sam na početku takmičarske karijere postigao dobre rezultate. Kad sam odlazio u Sloveniju (Maribor) na Kup republika i pokrajina Zuber je govorio da ću osvojiti jedno od prva tri mjesta.

Da li si vjerovao u tu mogućnost?

– Bio sam optimista i nadao se da ću se plasirati među prvih pet takmičara. Optimizam je bio podgrijan činjenicom da sam prije ovog takmičenja išao u Sloveniju na njihovo prvenstvo gdje sam nastupio van konkurencije. Na toj trci bio sam treći!

Konkurenti iz Slovenije od tada su te počeli respektovati?

– Vidjeli su da ću im ozbiljno konkurisati. Nisu o meni govorili kao o kandidatu koji će pobijediti, ali su isticali da bih se ja mogao plasirati među trojicu najboljih.

Kako je došlo do toga da nastupiš u konkurenciji biatlonaca?

– Kad sam došao u Sloveniju rekli su da mogu nastupiti u konkurenciji trkača ili biatlonaca, naravno, po svojoj želji. Odabrao sam biatlon jer sam uvijek volio tu disciplinu.

Kako je izgledala ta trka?

– Trka je bila duga četiri kilometra: trči se prvo jedan kilometar pa se gađa, onda se trče dva kilometra pa se ponovo gađa i na

Smučari »Romanlje« na suvom treningu 1981. godine

kraju se trči jedan kilometar i ulazi se u cilj. Na tom takmičenju imao sam samo jedan promašaj. Slovenac Vodnika bolje je trčao od mene, ali sam ja bolje gađao i osvojio prvo mjesto. Prije te trke imao sam dug put i bio sam umoran što je uticalo na moj rezultat.

Šta ti je jača strana – trčanje ili gađanje?

– Bolji sam u gađanju!

Kad si se počeo baviti smučanjem?

– Bilo je to negdje 1976. kada sam imao osam godina. Pobijedio sam odmah u konkurenciji pioni-

ra (mladih) na republičkom prvenstvu.

Nenad Ilić je učenik drugog razreda Mašinske tehničke škole na Palama. Dobar je đak, primjeren omladinac, uporan sportista. Njegova smučarska karijera je perspektivna, po procjeni stručnjaka trebalo bi da izraste u prvog asa i reprezentativca. Želja mladog Ilića je da bude predvođač na Olimpijskim igrama u Sarajevu a da već na sljedećoj Olimpijadi bude član naše reprezentacije. Možda će mu se obje želje ispuniti.

Čudo od djeteta

Jedan od najtalentovanijih smučara koje je »Romanija« imala – Tomislav Lopatić – u svijet sporta ušao je kao atletičar! Bio je »čudo od djeteta« na atletskoj stazi: pobjeđivao na krosevima i maštao da postane nasljednik proslavljenog dugoprugaša Daneta Korice! Na tradicionalnom krosu u Rajlovcu, gdje se svake godine okupi više hiljada takmičara. Lopatić je pobjeđivao tri puta – u konkurenciji učenika osnovnih škola. O tim pobjedama Lopatić rado govori:

– Sve je počelo spontano, u školi sam bio među najbržim dječacima, počeo sam da trčim na zvaničnim takmičenjima. Najdraže su mi pobjede u Rajlovcu gdje sam se upisao u »Knjigu uspje-

ha«! U tu knjigu ulaze oni koji tri puta pobijede na krosu.

Jedan detalj, jedna moglo bi se reći slučajnost, odlučila je da Tomislav Lopatić krene drugom sportskom stazom, da postane smučar. Bilo je to 1978. godine.

– Otišao sam onako slučajno, jer do tada nikada nisam stao na skije. O takmičenjima i neakvim planovima u smučanju nije bilo ni govora. Iznenada sam te 1978. godine dobio poziv da se takmičim na Prvenstvu Bosne i Hercegovine u konkurenciji pionira. Takmičenje je održano na Dvorištima, a ja sam osvojio prvo mjesto!

Sljedeća smučarska sezona donijela je mladom sportisti novu afirmaciju. Shvatio je sport kao mogućnost da se upiše u listu asova, ali i kao mogućnost za sticanje novih poznanstava i postizanje izvanrednih rezultata koji će mu donijeti lično zadovoljstvo. Jer, sport je za njega, prije svega, radost da se nađe na stazi sa vršnjacima iz cijele Jugoslavije, onim talentovanim smučarima. Nije mu bilo teško da se odrekne nekih svakodnevnih zadovoljstava, da provodi dane i sate na pripremanju. Znao je da uskladi obaveze u školi i sportu i na oba »fronta« postigao je uspjeh. Završio je Školu učenika u privredi na Palama i zaposlen je u OOUR-u Prebada drveta u svom rodnom mjestu.

– Godine 1979. pobijedio sam – sjeća se Lopatić – na juniorskom prvenstvu Bosne i Hercegovine na Vlašiću. Od tada sam počeo ozbiljnije da se bavim smučanjem: počeo sam da treniram re-

Tomislav Lopatić na takmičenju biatlonaca

dovno. Tada sam shvatio da je smučanje moje životno opredjeljenje i da u ovom sportu mogu postići dobre rezultate. Kao mlad smučar odabrao sam disciplinu daljinskog trčanja, što je i razumljivo, jer sam uvijek imao talent za trčanje.

Uspjesi Tomislava Lopatića nastavljaju se i 1980. godine i dobijaju jugoslovensku dimenziju. U martu te godine na državnom prvenstvu na Kopaoniku među juniorima bio je najbolji. Pobijedio je u biatlonu! Postigao je izvanredan uspjeh i za čitavih pet minuta bio bolji od drugoplasiranog. Iste godine bio je treći u trčanju, na državnom prvenstvu koje je održano na istoj stazi na kojoj je prvi put nastupio – Dvorištima.

Ovako dobri rezultati bili su najbolja »viza« mladom Tomislavu Lopatiću da ga selektor pozove u juniorsku reprezentaciju Jugoslavije. On je opravdao poziv i postao nada jugoslovenskog smu-

čanja. I godine 1981. postigao je zapažene rezultate: na »Igman-skom maršu« bio je treći među juniorima, na »Kupu Alpa« bio je među desetoricom najboljih.

– Godina 1982. ostaće mi u trajnom sjećanju: postao sam dvostruki državni prvak u biatlonu na 10 i 15 kilometara! Takmičenje je održano u Kamniku u Sloveniji. Na istom prvenstvu štafeta »Romanije« postala je najbolja u Jugoslaviji – kaže Lopatić.

Sljedeća godina (1983.) poslužila mu je kao priprema za Zimske olimpijske igre u Sarajevu. Te godine postigao je solidne rezultate. Od pobjeda Lopatić se svih rado sjeća, najdraže su mu ipak one na Kamniku u Sloveniji. Dobrim rezultatima i upornim radom postao je olimpijski kandidat. Treba očekivati da će na Olimpijadi u Sarajevu – 1984. Lopatić potvrditi svoj talenat i najaviti novi prodor ka evropskim i svjetskim vrhovima!

Skije kao trofej

Smučanjem se počeo baviti kao i ostali dječaci na Palama; smučanje je bilo njegova prva sportska radost i ljubav. U početku bavljenja ovim sportom dobio je moderne skije od svoje majke koja je radila u Domu za predškolsku djecu »Ljubica Ivezić« na Palama. Bilo je to 1956. godine, kada je nastupio i na prvim pionirskim trkama koje su mu donijele prve pobjede.

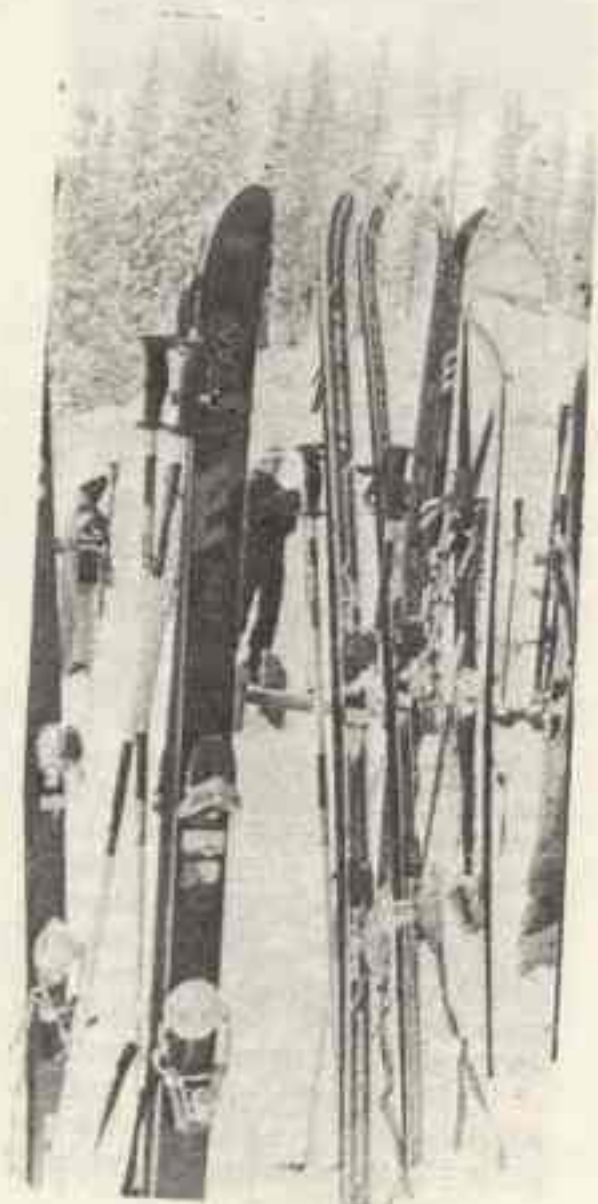
– Za prvu pobjedu – sjeća se Zvonimir Jukić, dobio sam sportsku trenerku, a kasnije tri puta kao pionir dobio sam skije. I danas čuvam te skije kao vrijedan trofej.

Zvonimir Jukić bio je pobjednik na prvom republičkom prvenstvu biatlonaca na Palama. Te trke on se sjeća po zanimljivom detalju.

– Tada nismo znali pravilno nositi puške. Tako smo na jednom ramenu nosili pušku i to nas je ometalo u vožnji, odnosno usporavalo vožnju. Prave puške nismo imali, posuđivali smo lovačke karabine i sa njima nastupali na takmičenjima.

Zvonimir Jukić takmičio se do 1967. godine. Sport mu je ostao

velika ljubav, pa je nastavio da se takmiči na radničkim sportskim igrama na kojima postiže dobre rezultate. Danas je smučarski sudija u klasičnim disciplinama i biatlonu. Zaposlen je u SIZ-u za stanovanje na Palama, radi kao ekonomski tehničar.

Sjećanje na Škicu

Slučajnost je htjela da se ime Vlada Jukića - Škice nađe na stranicama ove knjige. U razgovorima o paljanskom skijanju, Zvonko Miletić sjetio se imena jednog mladića koji je dosta doprinio popularizaciji ovog sporta. Škico je kao dvadesetogodišnjak iznenada obolio i umro. Bilo je to 1950. godine u maju: ugasio se jedan mladi život. Ostao je bez diplome Šumarske tehničke škole. Baš tada je bio pri kraju školovanja u toj školi, ali nije dočekao da se sa drugovima raduje maturi! Zvonko Miletić je kao pionir skijao u društvu sa Škicom, sjeća se tih trenutaka i sjetno kazuje:

- Prvih poslijeratnih godina na Palama se ponovo razvija skijanje. U to vrijeme naš najbolji

smučar bio je Vlado Jukić - Škico! Dječaci su se okupljali oko njega, on nas je učio da skijamo, mazao nam skije, popravljao vezove. Bio je pravi majstor, znao je sam da napravi skije i opremu, znao je najbolje da pripremi skije. Bio nam je po svemu uzor.

- U to vrijeme na Palama su postojala dva mjesta gdje su se okupljali smučari: Smailovo brdo (gornja čaršija) i Željeznička stanica (donja čaršija). Vladalo je veliko rivalstvo između smučara iz ta dva dijela grada. Rivalstvo se proširilo i na fudbal, koji je, uz smučanje, na Palama uvijek bio popularan. Vlado Jukić - Škico okupljao je dječake oko Stanice. On se u to vrijeme takmičio za Srednju šumarsku školu.

- Baš to rivalstvo davalo je ton skijanju na Palama. Mi smo na trkama bili veliki rivali, a u privatnom životu veliki prijatelji. Pomagali smo jedni drugima, u čemu je prednjačio Škico: posuđivali skije i opremu. Svako takmičenje za sve nas bilo je poseban doživljaj - sjeća se Zvonko Miletić.

Sjećanje na Igman

Imao je deset godina kada je odlazio na smučanje da gleda tadašnje majstore »Romanije« braću Vladičiće, svoje komšije koji su pobjeđivali na brojnim takmičenjima. Dječak Rajko Vučićević zavolio je smučanje, pa je 1966. počeo da se takmiči u Osnovnoj školi na Palama. Kao zapažen dječak, nastupio je i na otvorenom prvenstvu »Romanije«. Osvojio je treće mjesto i to je za početak bilo dobro. U dugoj i uspješnoj karijeri, koja još traje, Rajko Vučićević postigao je niz pobjeda, osvojio brojna priznanja koja čuva kao drage uspomene.

– Od 1966. do 1968. nastupao sam u juniorskoj konkurenciji i uvijek bio među najzapaženijima – sjeća se Vučićević.

– Koji su ti najzapaženiji nastupi?

– Godine 1969. bio sam prvak Bosne i Hercegovine na Komaru, 1970. pobijedio sam na »Čičinom memorijalu«, 1969. bio sam prvi na otvorenom prvenstvu Romanije, 1978. bio sam treći na Vlašićkom kupu. U štafeti »Romanije« bio sam standardan. Naša štafeta osvojila je 1969. na Komaru prvo mjesto.

– Koja ti je najdraža vožnja?

– Sve su mi vožnje drage, najradije se sjećam pobjeda. Uvijek ću se sjećati takmičenja na Kopaniku 1980. kada sam bio drugi u biatlonu; bilo je to državno prvenstvo Jugoslavije na kome sam bio najbolji strijelac. Nikad neću prežaliti trku na »Igman-skom maršu« 1970. godine, kada sam u trci na 30 kilometara 28 kilometara bio prvi, a onda mi je ponestalo snage i osvojio sam 4. mjesto. To je bila moja trka života koju nisam do kraja izdržao.

Rajko Vučićević radi u »Famosu« kao mašinski tehničar; ostao je vjeran »Romaniji« i smučanju. U svojoj 34. godini života još ne pomišlja da se prestane baviti sportom.

Pobjednička ekipa »Romanije« na Igrama radnika šumarstva Jugoslavije na Žabljaku 1979. godine

Najbolji biatlonci u Jugoslaviji — SK »Romanija«

Srcem iskovane pobjede

U istoriji smučanja na Palama jedno od istaknutijih imena je Veljko Cvjetković, čovjek koji je u »Romaniji« proveo kao član uprave 13 godina i koji je i kasnije nastavio da pomaže Klub. Veljko Cvjetković rođen je 20. decembra 1927. na Palama. Kao i brojni dječaci, skijanjem se počeo baviti prije drugog svjetskog rata, da bi ratni vihor prekinuo sportske aktivnosti na Palama. Veljko Cvjetković nastupao je za »Romaniju« poslije oslobođenja i bio jedan od najzapaženijih smučara. O razvoju smučanja na Palama i rastu »Romanije« Veljko Cvjetković priča s ushićenjem. Iz njegovog monologa može se saznati dosta o poslijeratnom periodu smučanja

na Palama. Zato neka ta sjećanja teku u nizu, bez postavljanja pitanja

– Bio je januar 1950. godine, bio sam prisutan osnivačkom sastanku Smučarskog kluba »Romanija« kojim je rukovodio Rade Dimić. Na tom sastanku izabrana je Uprava, a ja sam bio jedan od članova upravnog odbora u kome sam ostao do kraja 1963. godine. Te 1950. godine klub je prvi put kupio deset smučarskih vjetrovki kao i deset pari običnih skija i podijelio najboljim i najaktivnijim članovima.

– U sezoni 1950/51. prvi put su smučari »Romanije« učestvovali na jednom zvaničnom takmičenju na Jahorini u klasičnim disciplinama. Ne sjećam se svih takmičara, ali znam da su pored mene nastupili još Jusuf Pašović i Dejan Lasica. Od tada »Romanija« sve češće učestvuje na takmičenjima u Bosni i Hercegovini, kasnije i širom Jugoslavije. Pedesetih godina naročito su bila popularna sreska takmičenja na kojima su smučari »Romanije« postizali zapažene rezultate.

– Uvijek ću se sjećati jednog sreskog takmičenja koje je 1953. održano na Jahorini. Na to takmičenje pošli smo Jusuf Pašović, Janko Jovanović i ja pješke. Stigli smo na Jahorinu oko 9,30 sati. Takmičenje u trčanju na 12 kilometara bilo je u toku, pa smo mi morali odmah startovati bez ikakvog odmora. Nastupili smo u zastarjeloj opremi, ali smo srcem nadoknađivali taj hendikep i postizali dobre rezultate.

- Godine 1950. na čelo Romanije došao je Petar - Perica Ilić; njegova zasluga je što je naš klub 1953. krenuo krupnim koracima naprijed, masovnost je sa 30 porasla na 140 članova. Naravno, tom uspjehu su doprinijeli i ostali aktivisti, a treba istaći imena Momčila Lučića i Slobodana Kureša, koji nam je pomagao - a tada nije bio član »Romanije«. Od 1953. do 1956. formirane su i prve sekcije koje su sačinjavali članovi od pionira do seniora. U tom periodu klub je organizovao niz takmičenja u klasičnim i alpskim disciplinama. Sjećam se da smo iz Sarajeva angažovali znatan broj stručnih ljudi i sudija koji su pomagali našim članovima da savladaju smučarske vještine. Tako smo se pripremali za učešće na većim takmičenjima kao što je republičko prvenstvo.

- U istoriji Smučarskog kluba »Romanija«, prvu titulu prvaka Bosne i Hercegovine osvojio je Ranko Jugović 1956. na Jahorini. Tada je Jugović pobijedio svoje rivale koji su imali specijalnu opremu, a on je vozio na običnim daskama. Od te godine započinje novi uspon »Romanije« u klasičnim disciplinama, nabavili smo znatan broj skija i druge opreme. Godine 1957. naša muška ekipa uspijeva da osvoji prvo mjesto na republičkom prvenstvu. Senior-sku ekipu »Romanije« sačinjavali su Ranko Jugović, Kostadin Vladičić, Dobro Matović, Slobodan Kuntoš i Čedo Matović. Članovi juniorske ekipe bili su Milorad Vladičić, Pero Janković, Čedo Lučić, Remzo Spahić kojima se kasnije priključio Slaviša Vuković.

Od 1957. godine često smo osvajali republičko prvenstvo, pobjeđivali smo i na drugim takmičenjima u Bosni i Hercegovini. Na prvenstvu Jugoslavije »Roma-

nija« nastupa od 1958. godine, kada Ranko Jugović postaje i član reprezentacije Bosne i Hercegovine. U periodu od 1957. do 1964. isticale su se naše smučarke Nevenka Kovačević i Mira Lučić. Prvu titulu prvakinja Bosne i Hercegovine od naših takmičarki osvojila je Nevenka Kovačević koja je u to vrijeme bila jedna od najboljih smučarki u našoj republici.

Nevenka Kovačević je tri godine provela u »Romaniji« i pobjeđivala na brojnim takmičenjima u našoj republici. Nakon odlaska Nevenke Kovačević iz »Romanije«, njena prava nasljednica bila je Mira Lučić, koja se isticala na prvenstvima Bosne i Hercegovine u periodu od 1959 - 1962. godine. Mira je pobjeđivala i dobijala aplauz kao prava sportistkinja. Kao članica »Romanije« takmičila se na prvenstvu Jugoslavije u klasičnim disciplinama koje je održano 1961/62. na Bohinju.

- Na takmičenjima u alpskim disciplinama u razdoblju od 1950. do 1956. nismo imali uspjeha koliko u klasičnim disciplinama. Naš klub je na tim takmičenjima davao mali broj smučara, uglavnom sve se svodilo na tri imena - Slobodana Kureša, Momčila Lučića i mene. U alpskim disciplinama »Romanija« je doživjela značajan uspon tek 1956. kada smo u naš klub uključili nekoliko talentovanih mladića sa područja Jahorine, Crne Rjeke i Kasindola. To su Cvijan i Miladin Golijanin, Miladin i Dušan Granzov i Đoko Đokanović. Ovi mladići bili su udarna snaga naše alpske ekipe od 1956. do 1963. godine. Sa njima je uspješno vozio i naš Paljanin Petko Nešković. Ta selekcija donijela je odmah značajne rezultate; naš klub je uspio 1957. da osvoji drugo mjesto na republičkom prvenstvu. Godinu dana kas-

nije »Romanija« je postala apsolutni prvak Bosne i Hercegovine u smučanju. Od tada počinje stalno nadmetanje između smučara »Romanije« i Sarajevskog smučarskog kluba.

- Ako se mnogo godina kasnije upitamo šta je to što je našem klubu davalo posebnu dimenziju i donosilo mu pobjede u Republici, onda je odgovor ovaj - moral i želja za uspjehom, drugarstvo i požrtvovanje svih članova »Romanije« bili su ispred tehnike i moderne opreme koju su naši rivali imali. Do pobjedničkog trona u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji stizali smo srećem i velikom željom za uspjehom. Veliki je broj članova koji su u pomenutom razdoblju branili boje našeg kluba, ja sam istakao samo one najbolje. Treba reći da je u drugoj polovini 1955. na čelo kluba došao inženjer Zdravko Mićević, kome pripada velika zasluga za uspjehe »Romanije«. (Monolog Veljka Cvjetkovića)

- Veliki prijatelji kluba bili su: Boban Ilić, sekretar Smučarskog saveza Bosne i Hercegovine. On je na brojnim takmičenjima bodrio naše smučare i isticao da su Pale pravo vrelo smučarskih talenata o kome treba posebno voditi računa i te talente njegovati. »Romaniji« treba pomoći - govorio je Boban Ilić - u materijalnom i stručnom pogledu.

- Pero Lučić iz sela Dovlići bio je uvijek član Smučarskog kluba »Sarajevo«, kao prvak Bosne i Hercegovine uvijek je simpatizao »Romaniju« i bodrio nas na takmičenjima. Mnogo nam je pomogao u stručnom smislu i organizovanju takmičenja na Palama.

- Rajko Tepavčević, takođe dugogodišnji član Smučarskog kluba »Sarajevo«, bio je i ostao veliki prijatelj našeg kluba, pomagao nam je u svakom pogledu kao i Pero Lučić i mi mu za to dugujemo veliku zahvalnost. On je vezu s »Romanijom« produbio i na taj način što je stupio u brak s našom takmičarkom Nevenkom Kovačević pa je Rajko postao zet Pala i »Romanije«.

- Sjećam se i jedne Zdenke (zaboravio sam joj prezime) koja je bila smučarski sudija i koja je pomagala našem klubu naročito kada smo organizovali takmičenja. Zdenka je prvu pravu štopericu kao republički sudija donijela na Pale, pomagala nam na klupskim takmičenjima i treninzima u klasičnim disciplinama.

- Savo Golubović, kao predsjednik Smučarskog saveza Bosne i Hercegovine, strastveno je pomagao »Romaniji« i na svakom koraku bodrio naše takmičare. On je i prvi predsjednik Smučarskog saveza BiH koji je u program Saveza zacrtao finansijsku pomoć »Romaniji«, a koja je u to vrijeme bila neophodna.

- Čedo Lučić, jedan od takmičara »Romanije«, je bio više član Sarajevskog smučarskog kluba. Bio je juniorski prvak BiH u trčanju, član seniorske reprezentacije naše republike. Veliki doprinos dao je našem klubu; bio je omiljen među našim skijašima, pravi prijatelj sporta.

- Kemo Šehić, kao veliki zaljubljenik u sport, bio je predsjednik Opštine na Palama i predsjednik kluba. U »Romaniji« je proveo deset godina kao fudbaler. Bio je dobar smučar; dao je veliki doprinos razvoju smučanja na Palama.